

ЛЮБОВ

Ви здивуєтесь, дізнавшися, що англійське слово *love* ("любов") походить від санскритського *lobha*, яке означає 'жадібність'. Звісно, те, що англійська 'любов' виросла із санскритського слова, яке позначає жадобу, може бути й простою випадковістю, та щось мені підказує, що то була не випадковість. За цим мусить критися щось загадковіше – якась алхімічна причина. Властиво, перетравлена жадоба перетворюється в любов. Саме вона – добре перетравлена жадоба, *lobha*, перетворюється в любов.

Любов – це віддавання; жадоба – збирання. Жадоба вічно потребує, але ніколи не дає, а любов тільки й уміє що давати, нічого не просячи взамін: це – безумовне віддавання. Може бути, що з якоїсь алхімічної причини *lobha* в англійській мові перетворилася в *love*. Коли йдеться про внутрішню алхімію, жадоба обертається любов'ю.

Сюсі-пусі

Любов означає не те, що звичайно під нею розуміють. Звичайна любов – це лише маскарад: за нею ховається ще щось. Справжня любов – цілковито інакше явище. Звичайна любов вимагає, справжня – дає. Справжня нічого не знає про вимагання: зате знає радість віддачі.

Звичайна любов багато чого удає. А справжня – не вдавана: вона просто є. Звичайна любов стає чимось млюсним, липким, солодкавим – тим, про що кажуть: «сюсі-пусі». Вона будить нехіть, нудоту. Справжня любов – живлюща, вона кріпить душу. Звичайна любов лиш підгодовує твоє его – не тебе справжнього, а несправжнього тебе. Пам'ятай: несправжнє завжди годується несправжнім, а справжнє живить справжність.

Стань слугою справжньої любові – тобто слугою любові в її первинній чистоті. Ділися всім, що маєш, ділись і радуйся, даючи. Не роби це мовби з обов'язку – тоді пропадає радість. І ніколи не думай, що цим ти когось зобов'язуєш – ніколи, ані на мить. Любов ніколи не зобов'язує. Власне, якраз навпаки: коли хтось приймає твою любов, у боргу почуваєшся ти. Любов вдячна за те, що її прийнято.

Любов ніколи не чекає винагороди, ані навіть подяки. Вдячність у відповідь заскакує її як несподіванка – приемна несподіванка, бо сподівань не було.

Справжню любов неможливо розчарувати – насамперед тому, що сподівань не було. А от несправжню любов неможливо вдовольнити, бо вона настільки закорінена в очікуваннях, що щб б ти не робив, її ніяк не догодиш. В неї так багато сподівань, що їх не може сповнити ніхто. Тож несправжня любов завжди веде до розчарування, а справжня – до словнення.

І коли я кажу: «Стань слугою любові», я не кажу тобі стати слугою когось, кого ти любиш – зовсім ні! Я не кажу тобі стати слугою коханої людини. Я кажу тобі стати слугою любові. Поклонячися слід чистій ідеї любові. Кохана людина – лише одна з форм цієї чистої ідеї, і саме життя є нічим іншим як мільйонами форм цієї чистої ідеї. Квітка – це одна ідея, одна форма; місяць – ще одна; твоя кохана – ще одна... твоє дитя, твої мати, батько: всі вони – форми, всі – хвилі в океані любові. Але ніколи не робися слугою коханої людини. Завжди пам'ятай, що ця людина – лише один крихітний прояв чогось значно більшого.

Слугуй через кохану людину любові – тим, що ніколи не прив'язуйся до людини. Якраз коли ти не прив'язаний, любов сягає своїх найвищих висот. Щойно встановлюється прив'язаність, розпочинається падіння. Прив'язаність – це своєрідна сила тяжіння, а її відсутність – благодать. Інше ім'я прив'язаності – несправжня любов, любов справжня – неприв'язана.

Несправжня любов багато чим переймається – вона постійно стурбована. Справжня любов турботлива, але без переживань. Якщо ти справді любиш людину, ти турбуватишся про її справжні потреби, але її безглуздими, дурними фантазіями всерйоз перейматись не будеш. Ти подбаєш про все, що їй потрібно, але ти не для того, щоб сповнити її забаганки. Ти не сповниш нічого такого, що насправді їй вийде на шкоду. Приміром, ти не станеш догоджати її egoїзму, хоч її ego цього й вимагатиме. Хто надто переймається, хто надміру прив'язаний до коханої людини, той вдовольнятиме забаганки її ego – отже, губитиме її. А турботливе ставлення до неї допоможе тобі відріznити її справжню потребу від потреби її ego – і не задоволити останню.

Любов знає співчуття – не співпереживання. Часом це трудна річ, бо ж часом і має бути трудно. Часом любов

відсторонюється. Якщо треба бути відстороненою, вона відсторониться. Часом любов холоне – якщо треба схолодніти, вона схолодніє. Якою б не була потреба, любов співчуває, не переймаючись. Вона не задовольнятиме жодних несправжніх потреб, не підтримуватиме в іншій людині жодних згубних ідей.

Вникай у любов, медитуй на неї, експериментуй. Любов – це найбільший в житті експеримент, і всі, хто живе, не експериментуючи з енергією любові, ніколи й не пізнають, що таке життя. Вони просто боятимуться на поверхні, не йдучи в глибину.

Мое вчення орієнтоване на любов. Я можу запросто обійтися без слова Бог – без проблем, але я не можу обійтися без слова любов. Якщо треба зробити вибір між словами Бог і любов, я виберу любов. Я забуду все, що знаю про Бога, адже хто знає любов, не може не знати Бога. Але не навпаки: ті, хто розмірковує та філософствує про Бога, можуть так і не пізнати любові – та й Бога так само не пізнають.

Справжнє і несправжнє: перший крок

Люби себе – і споглядай: сьогодні, завтра, завжди.

Ми починаємо з одного із найглибших повчань Будди Гаутами:

«Люби себе».

Усі традиції світу – всі цивілізації, всі культури, всі церкви – навчали якраз протилежного. Вони кажуть: *люби інших, не люби себе*. І в цьому вченні прихована певна хитра стратегія.